

INHOUD

Woord vooraf	3	Publieksdienst	16
Collectiebeheer en presentaties	6	Bedrijfsvoering	22
Het jaar van de slang	14	Algemene gegevens	28

WOORD VOORAF

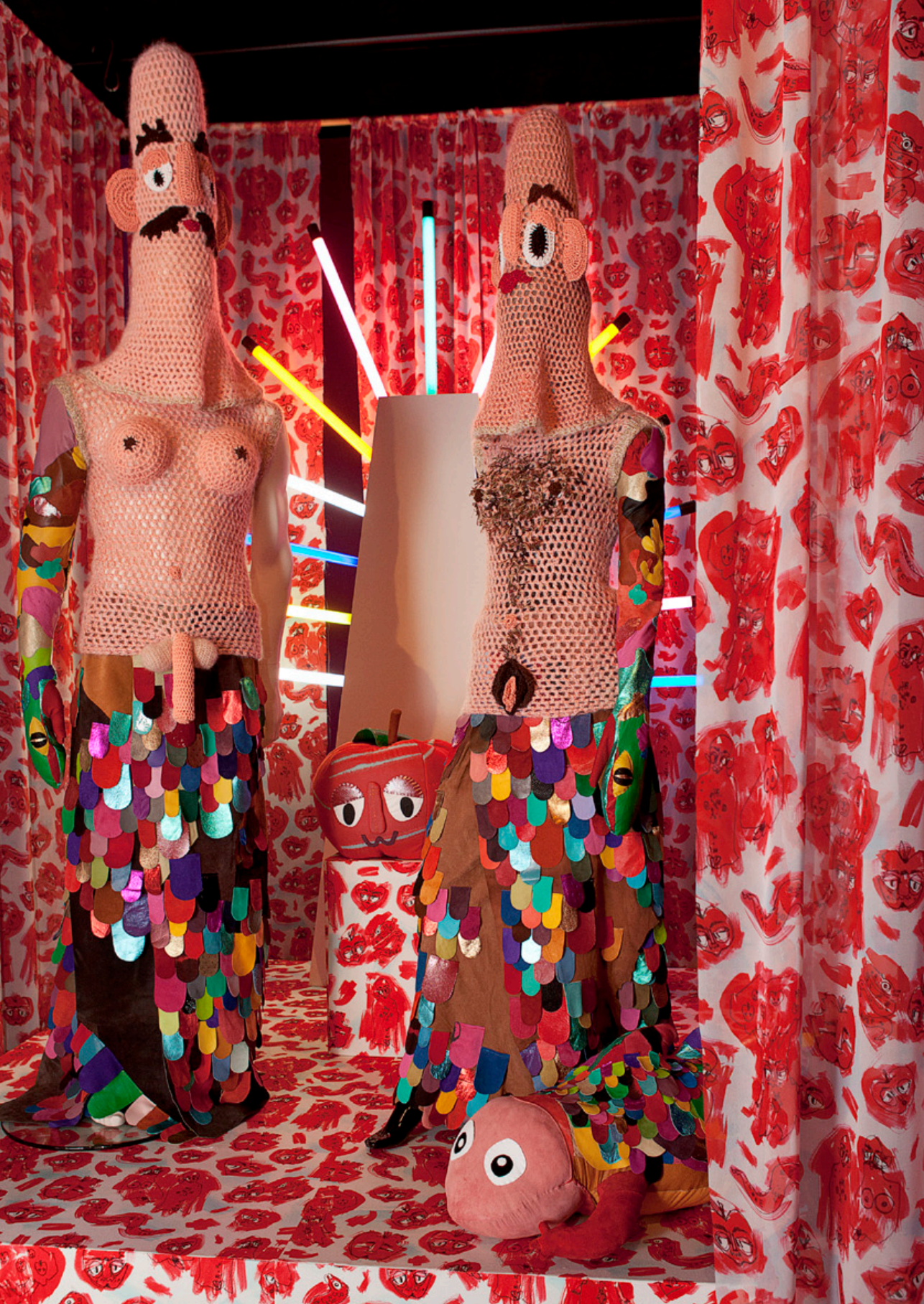
In het museale jaar 2012 is er veel gebeurd. Na een periode van onduidelijkheid door de berichten over bezuinigingen in de culturele sector kon eind januari 2012 een nieuw beleidsplan voor de periode 2013-2016 worden ingediend bij het ministerie van OCW. Het positieve advies van de Raad voor Cultuur dat in mei 2012 werd uitgebracht en met Prinsjesdag 2012 werd bekrachtigd gaf de medewerkers de rust die zij zo node hadden gemist. De subsidietoekenning betekende ook de definitieve afrekening met de soms wat afwachtende houding van schenkers en subsidiegevers, die vanzelfsprekend garanties wilden dat hun investeringen in het museum ook op langere termijn gewaarborgd zouden zijn. Een geruchtenstroom dat het Afrika Museum zou gaan sluiten heeft ongetwijfeld bijgedragen aan de vele vragen die het museum bereikten. Dat deze geruchten betrekking hadden op een nabijgelegen collega-instelling is het brede publiek kennelijk ontgaan.

De doelstelling van de Stichting Afrika Museum is het in wijde kring belangstelling wekken voor de culturen van Afrika. Het Afrika Museum wil Afrikaanse voorwerpen zodanig presenteren dat de bezoekers onder de indruk raken van de rijkdom aan visies, levenspraktijken en artistieke uitingsvormen die Afrika en de Afrikaanse diaspora in de loop van hun lange geschiedenis hebben ontwikkeld en tot op heden levend hebben gehouden.

Gedurende die hectische periode hebben de medewerkers zich steeds vol goede moed van hun taken gekwetend, waarvoor ik hen oprecht dankbaar ben.

Een belangrijk deel van de werkzaamheden heeft zich in 2012 afgespeeld rond de jaartentoonstelling *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang*. Met een bijzonder openingsweekend volop activiteiten en een evenementenprogrammering met workshops, rondleidingen en optredens werd een breed publiek bereikt. Nieuw was de guerrillamarketing die rond deze tentoonstelling was ingezet en waarover volop werd ‘getwitterd’.

Desondanks bleven de bezoekerscijfers in 2012 achter bij de verwachtingen (waarbij moet worden opgemerkt dat het Afrika Museum bezoekers van uitsluitend de museumwinkel of het museumrestaurant niet registreert als ‘bezoeker’).

Er is met name een afname te zien in het aantal boekingen door groepen (familie-uitjes, zakelijke verhuur) en scholen - en dan specifiek het voortgezet onderwijs.

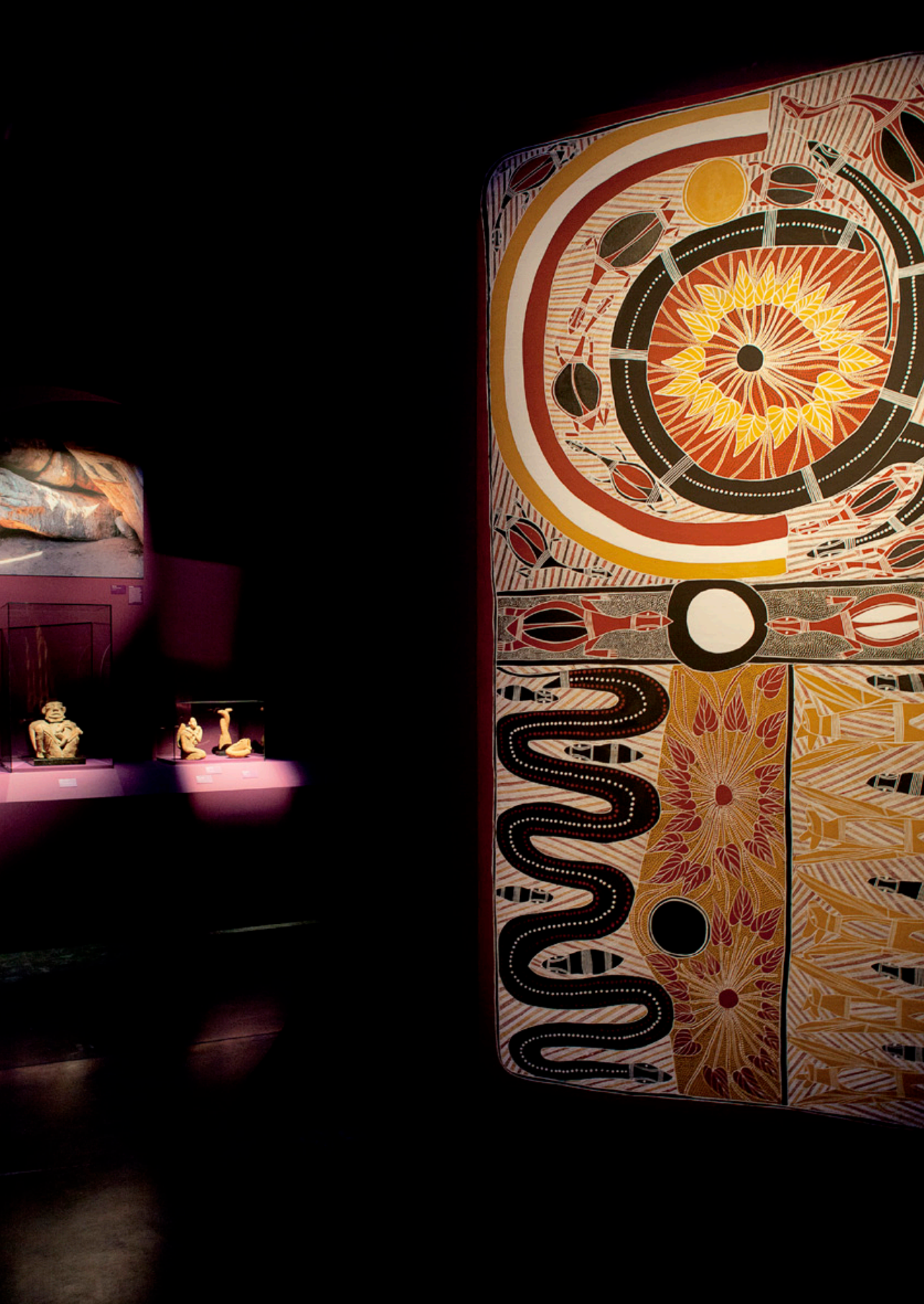
Scholen vormen van oudsher een belangrijke doelgroep voor het museum. In gesprekken met leerkrachten bleek telkens opnieuw dat men museumbezoek niet de hoogste prioriteit geeft als keuzes gemaakt moeten worden. Als oorzaken noemde men de kostenfactor (vervoer voor leerlingen wordt bijvoorbeeld te duur) en het feit dat men al overbezet was door een vol lesprogramma. Men kan zich hier de vraag stellen hoe dit zich verhoudt tot de opdracht om cultuuronderwijs (in samenwerking met culturele instellingen) nadrukkelijk wel een plaats te geven in het curriculum. Het museum zal ook in de nieuwe beleidsperiode hierover met scholen in gesprek blijven, vooral om in gezamenlijkheid tot educatieve projecten te kunnen komen die voldoen aan de door het ministerie van OCW geformuleerde kerndoelen.

Op PR-gebied heeft het museum daarentegen wel degelijk een extra impuls gekregen, met andere woorden, de immateriële winst is groot. *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang* heeft veel free publicity opgeleverd en wist vier sterren te scoren in NRC Handelsblad. Een bijzonder wapenfeit voor het Afrika Museum, omdat het voor niet-randstedelijke musea doorgaans moeilijker is om de interesse te wekken van de landelijke pers. En in het publieksonderzoek dat het museum in 2012 uitvoerde gaf het publiek de tentoonstelling een hoge waardering, namelijk een 8.

Internationale aandacht werd gegeneerd door belangrijke bruiklenen aan Musée du Quai Branly in Parijs ten behoeve van de tentoonstelling *Les Maîtres du Désordre* dat een bezoekersaantal opleverde van bijna 173.000. Onder de titel *Narren. Künstler. Heiligen. Lob der Torheit* trok dezelfde tentoonstelling in de Bundeskunsthalle in Bonn nog eens circa 20.000 bezoekers.

Museale samenwerking was er ook op een ander terrein: in 2012 werden de gesprekken met de directies van het Tropenmuseum in Amsterdam en het Museum voor Volkenkunde in Leiden geïntensiveerd met als doel een verregaand samenwerkingsmodel waarin op termijn substantiële kostenbesparingen bereikt zouden kunnen worden en tegelijk recht wordt gedaan aan de identiteit van de betrokken musea. De komende periode staat implementatie van een dergelijke samenwerking hoog op de agenda.

Irene Hübner, *directeur*

COLLECTIE BEHEER EN PRESENTATIES

Tentoonstellingen vormen jaarlijks terugkerende projecten en zijn tijdrovend.

Het tentoonstellingsprogramma wordt voorbereid binnen de wetenschappelijke staf en in samenwerking met de afdeling collectiebeheer geïmplementeerd.

Binnen de afdeling collectiebeheer en presentaties vinden parallel aan deze werkzaamheden ook de andere reguliere taken doorgang: bruikleenverkeer, collectieregistratie/collectieontsluiting, passieve en actieve conservering en de standplaatsregistratie.

COLLECTIEMOBILITEIT

Wat werd er geleend

Ten behoeve van de in 2012 gerealiseerde jaartentoonstelling *Goddelijk en Griezelijk – Het geheim van de slang* werd een beroep gedaan op collecties van collega-musea, op particuliere verzamelingen en de expertise van derden.

Musea

- Wereldmuseum, Rotterdam: 19 voorwerpen
- Bodhimanda Stichting Den Haag: 2 voorwerpen
- Tropenmuseum, Amsterdam: 35 voorwerpen
- Universiteitsmuseum, Groningen: 1 beeld
- Allard Pierson Museum, Amsterdam: 16 voorwerpen
- Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam: 1 prent
- Rijksmuseum van Oudheden, Leiden: 10 voorwerpen
- Fries Scheepvaart Museum, Sneek: 1 beeld
- Museum Volkenkunde, Leiden: 7 voorwerpen
- AAMU, Utrecht: 3 schilderijen
- Cobra Museum, Amstelveen: 1 schilderij
- ING collectie, Amsterdam: 1 tekening
- Natuurmuseum, Nijmegen: 3 preparaten
- Botanic Gardens Museum, Londen: 1 schilderij
- British Museum, Londen: 4 voorwerpen
- Staatliches Museum für Völkerkunde, München: 2 voorwerpen
- Pro Arte Ulmer Kunststiftung, Ulm: 1 stoel
- Herzog Anton Ulrich-Museum, Braunschweig: 2 voorwerpen
- Museum Dr. Guislain, Gent: 1 schilderij
- Morat Instituut, Freiburg: 1 masker
- Museum Rietberg, Zürich: 1 masker
- Musée Barbier-Mueller, Geneve: 3 voorwerpen
- Metropolitan Museum of Art, New York: 2 voorwerpen

Particuliere verzamelingen

- Galerie Murray White Room, Melbourne: 1 installatie
- Mr. A. Exume, Fort Washington: 1 schilderij
- Mw. Juul Kraijer, Rotterdam: 1 werk op papier
- Dhr. M. van Wingen en Mw. D. de Boer, Amsterdam: 1 werk op papier
- Dhr. Gerhard Lentink, Dordrecht: 1 installatie
- Dhr. & Mw. Durand- Dessert, Parijs: 3 voorwerpen
- Galerie Delaive, Amsterdam: 1 stoel

- Dhr. M. Elsas, Amsterdam: 5 posters
- Dhr. John Breed, Egmond a/d Hoef: 1 installatie
- Kunsthandel Pijnenburg, Deurne: 1 installatie
- Dhr. M. van Straaten, Den Haag: 1 beeld
- Dhr. Jan van Munster, Oost-Souburg: 1 lichtinstallatie
- Museumwinkel, Nijmegen: diverse preparaten
- Dhr. N. Klijn, Rijnsburg: diverse preparaten

Voor de fototentoonstelling *Faces of Africa* (16 december 2012 t/m 20 april 2013) werden een 50-tal portretfoto's van de fotograaf Mario Marino geleend via Galerie Cultural Speech in Amsterdam.

Ten behoeve van de tentoonstelling *Josiah Onedome Onemu: Beelden van een Bruggebouwer* (16 december 2012 t/m 3 november 2013) werden diverse beeldhouwwerken en schilderijen geleend uit de collectie van de kunstenaar alsmede uit particuliere collecties.

Voor een aantal bruiklenen in de vaste opstelling werd verlenging aangevraagd en verkregen.

Het betreft hier bruiklenen van:

- (Voormalig) Nijmeegs Volkenkundig Museum: negen voorwerpen voor de semi-permanente opstelling Oost-Afrika (Ethiopië);
- Tropenmuseum, Amsterdam: reliëkmand uit Gabon, voor het thema 'Echt en Vals' in de semi-permanente opstelling;
- Anky Mulder: vijftien voorwerpen voor de semi-permanente opstelling Oost-Afrika (Pokot vitrine).

Wat werd er uitgeleend

Regelmatig krijgt het Afrika Museum bruikleenverzoeken uit binnen- en buitenland. Het museum is voorstander van een zo groot mogelijke collectiemobiliteit en streeft naar een professioneel en coulant beleid.

De volgende bruiklenen zijn in 2012 gehonoreerd:

- Museum Volkenkunde, Leiden: twee beelden (Dogon/Mali) ten behoeve van de herinrichting van de vaste opstelling Afrika (langdurig bruikleen vanaf september 2011 voor de duur van 5 jaar);
- Tropenmuseum, Amsterdam: voor de tentoonstelling *De dood leeft!* (2 november 2011 – 9 september 2012): twee grafpalen (Mahafaly/ Madagascar), 'El aliento del Leopardo', Santiago Rodriguez Olazabal, Gemengde techniek op papier, 1998.
- Musée du Quai Branly, Parijs: voor de tentoonstelling *Les Maîtres du Désordre* (10 april – 29 juli 2012): beeld (Baulé/ Ivoorkust), twee figuren (Senufo/Ivoorkust), orakel (Gbe/Liberia), orakel (Pende/Dem. Rep. Congo)
- Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Bonn: voor de tentoonstelling *Les Maîtres du Désordre/Narren. Künstler. Heilige. Lob der Torheit* (31 augustus – 2 december 2012): beeld (Baulé/ Ivoorkust), twee figuren (Senufo/Ivoorkust), orakel (Gbe/Liberia), orakel (Pende/Dem. Rep. Congo)
- Fundación 'La Caixa', Madrid: voor de tentoonstelling *Les Maîtres du Désordre/Maestros del Caos: Artistas y Chamanes* (5 februari 2013- 19 mei 2013)

- Smithsonian. National Museum of African Art, Washington: voor de tentoonstelling *Earth Matters: Land as Material and Metaphor in the Arts of Africa* (22 april 2013 – 5 januari 2014) bel (Dem. Rep. Congo), pot (Ouatchi/Togo), Onile-figuur (Yoruba/Nigeria)

Uit de collectie beeldmateriaal werden de volgende aanvragen gehonoreerd:

- Nijmegen in kleur, Peter Leeuwen
- 5 continents Editions. *Visions of Africa 'Igbo'*, Herbert M. Cole & Constantin Petridis
- Catalogus bij *Earth Matters; Land as a Metaphor in the Arts of Africa*
- Bard Graduate Center/ Yale University Press, *A History of the Decorative and Applied Arts and Design, 1400-2000*, Pat Kirkham en Susan Weber (ed.)

Aanwinsten

Het Afrika Museum toetst aankopen en schenkingen aan het geformuleerde acquisitiebeleid en volgt internationale regelgeving (UNESCO), doet aan een strenge selectie 'aan de poort' en kan indien nodig een beroep doen op de aankoopcommissie (bestaande uit dhr. G. van den Heuvel, prof. dr. W. van Damme en Mw. drs. I. Hübner, directeur/hoofdconservator Afrika Museum). Door aankopen en schenkingen groeide de verzameling etnografica en hedendaagse Afrikaanse kunst aan tot een totaal aantal van 8152 objecten.

Aankopen t.b.v. de collectie Stichting Afrika Museum

- Diverse *bochio*-figuren en Bo-amuletten (Benin)
- Beeld (Luba, Dem. Rep. Congo)
- Beeld, 'Getho' (Haïti)
- Uit de fototentoonstelling *Faces of Africa* van fotograaf Mario Marino werden 2 foto's aangekocht.

Schenkingen t.b.v. de collectie Stichting Afrika Museum

- 18 ijzeren en koperen voorwerpen (Mali, Burkina Faso), Dhr. A. van Dijk, Assen
- 43 arm- en enkelbanden (Ivoorkust), Dhr. S. Meteyry, Hoofddorp

Schenkingen t.b.v. de educatieve collectie Stichting Afrika Museum

- Diverse objecten (Ivoorkust), Dhr. S. Meteyry, Hoofddorp

Bibliotheek

De bibliotheek van het Afrika Museum is in eerste instantie bedoeld als informatiebron voor eigen staf en medewerkers, maar wordt op afspraak ook opengesteld voor derden, zoals studenten van universiteit en hogeschool. Het acquisitiebeleid is vooral gericht op die publicaties, die direct relevantie hebben voor bijvoorbeeld ontsluiting van de eigen collectie, voor tentoonstellingen en educatieve projecten. Het budget voor aankoop van nieuwe publicaties is beperkt, zodat er sprake is van een geringe aanwas. In 2012 bevatte de bibliotheek circa 10.760 titels.

TENTOONSTELLINGEN

Goddelijk en Griezellig - Het geheim van de slang

(7 april t/m 4 november 2012)

Vanaf de jaren 1990 heeft het Afrika Museum het verzamelen en presenteren van hedendaagse kunst uit Afrika en de Afrikaanse diaspora tot speerpunt in het beleid gemaakt. In de tentoonstellingen die het museum in de afgelopen jaren heeft georganiseerd werd hedendaagse kunst niet illustratief (of vanwege de documentatiewaarde) maar autonoom gepresenteerd: een kunstwerk moet in het Afrika Museum op dezelfde wijze tot zijn recht komen als bij de presentatie in een kunstmuseum. De tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig - Het geheim van de slang* past geheel in deze traditie van exposities waarin volop aandacht is voor hedendaagse en diasporakunst en ging zelfs een stap verder: *Goddelijk en Griezellig* was transcultureel en interdisciplinair van opzet. De mondiale fascinatie voor de slang maakte het mogelijk dit reptiel vanuit diverse invalshoeken (archeologie, antropologie, kunstgeschiedenis, psychologie, biologie, esoterie, mythologie) te benaderen. De slang blijkt in alle tijden en culturen een bijzondere plaats in te nemen. De tentoonstelling volgde het 'slangenspoor' van prehistorische grotkunst tot het werk van hedendaagse westerse en niet-westerse kunstenaars en dwars door culturen wereldwijd. Er werd gebruik gemaakt van bruiklenen van collega-musea wereldwijd (o.a. British Museum/Londen en Metropolitan Museum/New York) en uit particuliere collecties.

Bij de tentoonstelling werd een catalogus uitgegeven (NL/Eng), waaraan auteurs uit verschillende disciplines hun bijdrage hebben geleverd.

De slang op de catwalk

(7 april t/m 4 november 2012)

Omdat slangprints in het modebeeld van 2012 zeer trendy bleken werd parallel aan de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig* in samenwerking met artistiek directeur van de Amsterdam Fashion Week, Carlo Wijnands, een tentoonstelling ingericht met ontwerpen van bekende (Nederlandse) ontwerpers die zich hebben laten inspireren door de 'slang'. Deelnemende ontwerpers waren Bas Kosters, Iris van Herpen, Claes Iversen, And Beyond, Dennis Diem, Mada van Gaans en Richard Sorger.

Het rariteitenkabinet

(7 april t/m 4 november 2012)

In een belerende ruimte werd, eveneens in aansluiting op de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig*, een 'ouderwetse' presentatie samengesteld in de vorm van een rariteitenkabinet, naar voorbeeld van de in de zeventiende eeuw in zwang geraakte 'kamers' van de vermogende burgerij, volgestopt met kunst- en gebruiksvoorwerpen, maskers, beelden en naturalia veelal afkomstig uit de koloniën. Hoe vreemder en grieziger het voorwerp, des te interessanter men het vond. Het rariteitenkabinet in het museum werd gevuld met slangen op sterk water en slangenskeletten. Daarbij werd doorlopend een educatieve film vertoond met wetenswaardigheden over slangen.

Depot op Foto

(1 juni 2012 t/m 31 oktober 2013)

Opslagruimten van musea zijn zelden toegankelijk voor een breed publiek. De bezoeker is vaak wel geïnteresseerd in wat zich in depots bevindt. Aan de hand van een reeks foto's, gemaakt in het depot van het Afrika Museum, werd bezoekers een indruk gegeven van de diversiteit in de collectie. Deze fototentoonstelling werd geschikt gemaakt voor plaatsing in het Buitenmuseum.

CONTACTEN

Afdeling collecties

De afdeling collectiebeheer heeft ook in 2012 deelgenomen aan de reguliere bijeenkomsten van de werkgroep 'registratie' binnen de SVCN (Stichting Volkenkundige Collectie Nederland). Deze werkgroep houdt zich bezig met de gecontroleerde invoer van objecten en de samenstelling van thesauri.

De medewerker collectiebeheer heeft zitting in het bestuur van de Sectie Culturen van de Nederlandse Museumvereniging (NMV).

Op **11 april** woonde de medewerker collectiebeheer een bijeenkomst bij in Zutphen over het vernieuwde Museumregister.

Op **25 mei** vond een tentoonstellingsanalyse plaats georganiseerd door de Sectie Culturen van de NMV. Onder de titel 'Grote geschiedenis in kleine verhalen' werd een bezoek gebracht aan Museum Bronbeek en het Nederlands Openlucht Museum in Arnhem.

Op **4 en 5 oktober** vond in Maastricht het jaarlijkse Museumcongres plaats, georganiseerd door de NMV (Nederlandse Museumvereniging). De medewerker collectiebeheer bezocht samen met de directeur en de medewerker educatie tijdens dit congres diverse workshops en lezingen.

Directeur/ hoofdconservator

De directeur is lid van een aantal regionale en lokale organisaties en neemt deel aan bijeenkomsten van het Stedelijk Netwerk Nijmegen, Platform Vrouwen in Managementfuncties, GML Groesbeek (Groesbeek Museumlandschap) en RBT KAN (Regionaal Bureau Toerisme voor Knooppunt Arnhem/Nijmegen). Op reguliere basis werd deelgenomen aan vergaderingen van het volkenkundig directeurenoverleg (SVCN), het overleg van de VRM (Vereniging Rijksmusea), de Algemene ledenvergaderingen van de Nederlandse Museumvereniging en de internationale organisatie ICOM.

Nevenfuncties

De directeur is sinds 1 juli 2010 lid van de Stiftungsrat (Raad van Toezicht) van het Museum für Völkerkunde in Hamburg, Duitsland.

In maart 2010 heeft de directeur zitting genomen in de adviesraad 'Volkenkundige aankopen' van het Mondriaan Fonds.

De directeur is penningmeester van de Stichting Volkenkundige Collectie Nederland.

Uit de agenda...

Naast reguliere vergaderingen werden bijzondere bijeenkomsten en symposia bijgewoond. Hieronder volgt een greep uit de agenda 2012:

De directeur heeft het afscheid bijgewoond van een aantal collega-directeuren: in **januari** Lejo Schenk, directeur Tropenmuseum, Amsterdam; in **maart** Evert van Straaten, Kröller-Müller Museum en in **april** Steven Engelsman, Museum Volkenkunde Leiden.

De directeur heeft acte de présence gegeven bij een aantal symposia: op **16 februari** een symposium met als titel 'Ontzamelen: vloek of kans', georganiseerd door de Ethische commissie van de SVCN; in **november** het afscheidssymposium voor Steven Engelsman in Museum Volkenkunde Leiden over authenticiteit en in december een studiedag georganiseerd door het ministerie van OCW getiteld 'Cultuur in Beeld – Een nieuw evenwicht'. Ook werd deelgenomen aan het **3-daags** internationaal overleg van Europese musea met volkenkundige collecties (EEMDG-European Ethnology Museum Director Group). Het overleg vond plaats in Basel, Zwitserland. Het 6^e Museumcongres in Maastricht op **4 en 5 oktober** werd bijgewoond door de directeur en medewerkers van de afdeling educatie en collectiebeheer.

Op uitnodiging van de Provincie Gelderland werd op **3 februari** deelgenomen aan een rondetafelgesprek met Gelderse musea en in april aan het

rondetafelgesprek georganiseerd door de VRM in het Rijksmuseum in Amsterdam. Gesproken werd onder meer over de bezuinigingen, mogelijke samenwerkingsmodellen en de rol van musea in het maatschappelijk bestel.

Met het tentoonstellingsteam werd op **29 februari** een werkbezoek gebracht aan het MAS in Antwerpen.

Op **3 april** werd de officiële start van het jubileumjaar van het Openlucht Museum Arnhem bijgewoond.

De ambassadeur van Rwanda Ms Immaculee Uwanyiligira bracht op **11 april** een bezoek aan het Afrika Museum. Andere buitenlandse bezoekers die het museum mocht ontvangen waren Karen Milbourne, conservator Afrika van het Museum for African Art, Smithsonian in Washington (VS) en Dhr. J.L. Grootaers, conservator Afrika in het Museum Institute of Arts, Minneapolis (VS).

Ook de directie van de Turing Foundation en leden van de Vriendenkring van het prins Bernhard Cultuurfonds werden respectievelijk in **juni** en **september** ontvangen voor een lezing en rondleiding in het kader van de tentoonstelling *Goddelijk en Griezelijk – Het geheim van de slang*.

Op uitnodiging van het Prins Claus Fonds werd op **12 december** de jaarlijkse prijsuitreiking van de Prince Claus Awards bijgewoond in het Paleis op de Dam, Amsterdam.

HET JAAR VAN DE SLAG

Naar aanleiding van *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang* werd conservator Wouter Welling diverse keren gevraagd een rondleiding te verzorgen of een lezing te geven. Het onderwerp bleek veel mensen aan te spreken. Tijdens de slangenlezing op de Tribal Art Fair in Amsterdam bleef geen plaats onbezet en op de altijd druk bezochte talkshow Club Ram Horna in het Rotterdamse Groothandelsgebouw kreeg gespreksleider Hans Sibarani geen genoeg van het onderwerp.

De rondleidingen in het museum leverden enthousiaste reacties op. Een bezoeker van Surinaamse afkomst vertelde naar aanleiding van een Surinaamse slangenschaal uit de collectie van het Tropenmuseum over de verschijning van Mama Sneki in Suriname, schrijfster Lisette Thooft gaf haar visie op de slangensymboliek die een aparte plaats inneemt in haar boek *De onverzadigbare vrouw (en de afwezige man)* en Jacob Slavenburg werd geboeid door een zeldzaam Asclepius votiefbeeld uit de collectie van het Metropolitan Museum of Art. Een groep vrienden en medewerkers van het Aboriginal Art Museum in Utrecht was zeer tevreden met de sterke vertegenwoordiging van de Regenboogslang

uit hun eigen collectie. Ook de fondsen die de tentoonstelling mede mogelijk hebben gemaakt kregen rondleidingen aangeboden. Op die manier maakte de Turing Foundation kennis met het museum. Het was bijzonder aangenaam te kunnen constateren dat men zeer te spreken was over het resultaat van het project dat de Turing Foundation reeds in de conceptfase wilde ondersteunen.

Een speciale groep bezoekers die door de conservator werd ontvangen betrof zeer gemotiveerde kinderen: de deelnemers aan de Museum Jeugd Universiteit. Ze toonden veel interesse voor de inleiding op de tentoonstelling en de rondleiding. De interdisciplinaire benadering van het onderwerp, de mythologische verhalen en de actualiteit van de slang in de eigentijdse kunst en mode spraken hun zeer aan.

Ook de pers toonde belangstelling. Welling werd onder anderen geïnterviewd door Sandra Smets (NRC) en Homme Siebenga (Museumtijdschrift),

Yvonne Jansen (Cultuurbericht van het Prins Bernhard Cultuurfonds) en Jaap Backx (AVRO Kunst & Cultuur Magazine) en hij nam deel aan de radioprogramma's *Cappuccino* en *Met het oog op morgen*.

Een bijzonder moment was het bezoek van de Haïtiaanse kunstenaar Edouard Duval Carrié aan de tentoonstelling. Hij had grote waardering voor de opstelling van zijn installatie *Apotheosis Altar* dat het Afrika Museum verwierf. Het was de tweede keer dat Duval Carrié in Berg en Dal was; hij participeerde eerder in *Roots & More – De Reis van de Geesten* (2009).

Met 2012 eindigt het slangenverhaal nog niet voor Welling. Hij zal aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden in 2013 nog een lezing over slangenmythologie geven.

PUBLIEKSDIENST

PR EN COMMUNICATIE

Het museum in de media

Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang, de jaartentoonstelling van 2012, werd onder de aandacht gebracht bij de diverse doelgroepen middels een combinatie van betaalde publiciteit (zoals stationsabri's, mupi's, radiospots, advertenties) en free publicity. Nieuw in de PR was de guerillamarketing. Magneten met de tentoonstellingsnaam en URL werden landelijk (door vele Twitervrienden) en in Nijmegen verspreid. Dagblad De Gelderlander heeft zich geëngageerd aan deze tentoonstelling als mediapartner. Naast frequente aandacht in de regionale pers lieten ook de landelijke kranten en kunstmagazines (zoals Museumtijdschrift) zich lovend uit over de tentoonstelling. NRC-Handelsblad gaf *Goddelijk en Griezellig* vier sterren. De free publicity die deze tentoonstelling heeft gegenereerd heeft een advertentiewaarde van € 126.000,-. Daarnaast reageerde de brede pers enthousiast op de diverse evenementen in het museum zoals het Kinderfestival, het Ketu festival en het slotfeest van de Kinderboekenweek. De advertentiewaarde van al deze persvermeldingen bedraagt € 275.000,-.

Het Buitenmuseum vormde voor vele bedrijven een passende locatie en decor voor een foto- of filmshoot. Op 1 juli nam NCRV een videoclip op in het Buitenmuseum voor het programma Lipdub dat begin augustus werd uitgezonden.

Website en social media

In 2012 hebben 121.075 mensen de website van het Afrika Museum bezocht (91.459 unieke bezoekers) met in totaal 466.039 paginaweergaves. De consequente informatievoorziening en communicatie via de social media heeft in 2012 z'n vruchten afgeworpen. Het aantal fans op Facebook is toegenomen van 340 op 31 december 2011 naar 625 eind 2012 en het aantal volgers op Twitter is 4500 (tegenover 2400 eind vorig jaar).

Publieksonderzoek

Van juni t/m oktober 2012 vond in het museum publieksonderzoek plaats. Het aantal respondenten bedroeg 422. Naast enkele algemene vragen over onder meer groepsgrootte, leeftijd en woonplaats richtte het onderzoek zich op de waardering voor het museum in z'n algemeenheid en zijn er een aantal gerichte vragen opgenomen over de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig*. Hieronder zijn de meest in het oog springende resultaten weergegeven:

- Van de ondervraagde respondenten geeft 18% aan dat ze speciaal voor de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig* naar het Afrika Museum zijn gekomen.
- De waardering voor de tentoonstelling bedraagt een 8,1.
- De waardering voor de overige tentoonstellingen bedraagt een 7,8.
- De waardering voor het Buitenmuseum bedraagt een 8,1.
- De waardering voor de klantvriendelijkheid van het personeel bedraagt een 8,2.
- De waardering voor het museum als geheel bedraagt een 8,0.

EVENEMENTEN

Middels evenementen en activiteiten wil het museum bezoekers op laagdrempelige wijze diverse thema's uit permanente en tijdelijke tentoonstellingen laten beleven. De verbinding tussen collectie en activiteiten, tussen Binnen- en Buitenmuseum staat daarbij altijd centraal. Het Buitenmuseum speelt tevens een belangrijke rol als levensecht decor voor podiumkunsten, workshops en demonstraties. In 2012 stond de evenementenprogrammering in het teken van de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang*. Highlights in het programma waren:

8 en 9 april Feestelijk openingsweekend

Goddelijk en Griezellig

Op 8 en 9 april werd de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig* feestelijk geopend voor het publiek. De activiteiten tijdens dit openingsweekend stonden in het teken van de slang. Bioloog en wetenschapper Freek Vonk was in het museum om te vertellen over zijn fascinatie voor slangen en zijn werk als onderzoeker en uiteraard had hij een paar levende slangen meegenomen. Walter Getreuer, directeur van de reptielenzoo Serpo in Delft, was in het museum om te vertellen over zijn reizen naar Egypte en Azië, waar hij op zoek ging naar slangensymbolen. Daarnaast konden bezoekers genieten van een voorstelling met een slangendans uit Benin, verhalen over Adam, Eva en de slang, een slangenmens en maakten kinderen een regenboogslang. *Aantal bezoekers 1.686*

14 en 15 april Museumweekend

Het museumweekend werd dit jaar bijzonder goed bezocht. Het hele weekend waren er activiteiten rond het thema 'Laat je verrijken door het museum'. Museumbezoekers konden zich laten inspireren door activiteiten zoals speciale rondleidingen, workshops en muziektheater. *Aantal bezoekers: 3.359*

17 mei Afrika Museum Kinderfestival

Het Afrika Museum Kinderfestival draait om de kracht, creativiteit en talenten van kinderen van over de hele wereld. Het biedt een dag vol activiteiten met muziek, dans, theater en workshops. Het hoofdprogramma bestond uit *Toon je talent*, een open podium waar kinderen hun talent konden laten zien. De jury werd dit jaar voorgezeten door TV-bekendheid Tim Douwsma. Ook waren er acteurs van de bekende TV-serie Spangas aanwezig om acteerworkshops te geven. *Aantal bezoekers: 2.789*

8 juli Keti Koti festival

Tijdens het Keti Koti festival wordt de afschaffing van de slavernij herdacht en gevierd. In samenwerking met de Surinaamse gemeenschap werd een programma samengesteld met muziek, theater en workshops. Actrice Jetty Mathurin nam dit jaar de presentatie voor haar rekening. Ook was er een Caribische markt met veel verschillende producten en uiteraard was Surinaamse catering aanwezig. *Aantal bezoekers: 1.105*

7 juli t/m 19 augustus Afrikaanse ambachtsweken: Kente weven uit Ghana

In het Buitenmuseum werd deze zomer aandacht geschonken aan traditioneel weven in Ghana. Kente wever Paul Gbortsyo bouwde in het museum zes weefgetouwen waarmee de workshops werden verzorgd. Gedurende zes weken kwam het publiek meer te weten over deze oude weeftechniek en kon men toekijken hoe vakman Gbortsyo mooie en kleurrijke weefwerken maakte. Dagelijks waren er speciale rondleidingen en konden kinderen deelnemen aan de workshop 'Weef een verhaal'. *Aantal bezoekers: 10.753*

13 t/m 28 oktober Herfstvakantie

De herfstvakantie stond geheel in het teken van de slang. Dagelijks waren er activiteiten zoals de creatieve workshop 'De Regenboogslang', de voorstelling 'De oude wijze van het woud' en de theatrale rondleiding 'Bang voor de slang'. Op zaterdag 13 oktober was bioloog Freek Vonk nogmaals te gast om een lezing te geven over slangen, waarbij hij levende slangen uit zijn collectie direct in contact bracht met het publiek. *Aantal bezoekers: 6.900 (incl. Gratis Museumdag)*

14 oktober afsluiting Kinderboekenweek

Op 14 oktober werd de landelijke Kinderboekenweek afgesloten met een gezamenlijk evenement in het Afrika Museum, het Tropenmuseum in Amsterdam en Museum Volkenkunde in Leiden. Het evenement met het thema 'Hallo Wereld' werd geopend met een gezamenlijke flashmob in de drie musea. Verder vonden in het Afrika Museum onder meer schrijf- en dichtworkshops en een voorleesmarathon plaats. Ook traden theatermaker Frank Groothof en kinderboekenauteur Edward van de Vendel op. *Aantal bezoekers: 632*

22 oktober Gratis Museumdag

De Gratis Museumdag is een initiatief van de Provincie Gelderland en Gelders Erfgoed om de drempel tot museumbezoek te verlagen. Binnen het thema 'Voel je VIP' bood het museum de bezoekers diverse activiteiten aan. *Aantal bezoekers: 3.492*

22 december 2012 t/m 6 januari 2013 Kerstvakantie

Tijdens de kerstvakantie konden kinderen dagelijks een chocolade-workshop volgen waarbij kerstchocolaatjes gemaakt konden worden. Deze werden gemaakt van 100% slaafvrije chocola. *Aantal bezoekers: 2.567*

Eerste kerstdag Kia Singers - gospel a capella

Op 25 december traden de 'Kia Singers' op. Dit gospelkwartet gaf een a capella concert van hoog niveau, een inspirerend en swingend optreden met een combinatie van jazz, swing en negrospirituals volksmuziek. De groepsleden zijn afkomstig uit Angola maar wonen tegenwoordig in Nederland. *Aantal bezoekers: 316*

Tweede kerstdag ZO! Gospelchoir

Het ZO! Gospel Choir is samengesteld uit talentvolle zangers en zangeressen uit Amsterdam Zuidoost. Het repertoire van het koor varieerde van krachtige opzweepende Black Gospel tot ingetogen bekende succesvolle nummers. *Aantal bezoekers: 517*

BIJZONDERE EVENEMENTEN

8 en 9 juni Prokkelactiviteiten

Prokkels zijn prikkelende ontmoetingen tussen mensen met en zonder verstandelijke beperking. Prokkels vinden jaarlijks overal in het land plaats tijdens de 'Verstandelijk Gehandicapten Driedaagse'. Prokkelnetwerk Groesbeek deed in 2012 voor het tweede jaar mee en organiseerde een aantal activiteiten op 8 en 9 juni in het Afrika Museum. Voor leerlingen van de Werkenrode School, Basisschool Breedeweg en de Montessorischool uit Groesbeek en cliënten van de zorginstellingen Dichterbij en Pluryn werden de workshops 'Afrikaans koken', 'Afrikaanse muziek' en de creatieve workshop 'Constructies van bamboe' georganiseerd.

EDUCATIE

Vriendenkring

Ook in 2012 heeft de Vriendenkring zich ingespannen om het aantal leden te vergroten. Op 31 december 2012 telde de Vriendenkring 801 leden. Dit betekent een groei van 14,4 procent ten opzichte van 2011 toen de Vriendenkring op 31 januari 700 leden telde.

Educatie

De collectie van het Afrika Museum vertelt vele verhalen. In educatieve projecten, rondleidingen, workshops en voorstellingen worden deze verhalen verder uitgewerkt voor specifieke doelgroepen. Ieder programma wordt aangepast aan de leeftijd en achtergrond van de deelnemers. Het museum stelt zich ten doel om kinderen en jongeren van 4 tot en met 18 jaar binnen alle onderwijsniveaus te bereiken. In 2012 werd het museum bezocht door 192 scholen. 11.316 leerlingen bezochten het museum in schoolverband. 60 Procent van deze leerlingen was afkomstig uit het basisonderwijs, 40 procent uit het voortgezet onderwijs.

Speciaal onderwijs

In navolging van de pilot die in het schooljaar 2010/2011 plaatsvond, werd ook in 2012 een project voor het speciaal onderwijs gerealiseerd. In een reeks van vier lessen maakten leerlingen van een school voor kinderen met een visuele beperking kennis met Afrikaanse kunst, muziek en dans. Het project is in het museum afgesloten met een leerlingenpresentatie voor ouders en leerkrachten.

'Afrika Anders' in samenwerking met het Montessori college

Het jaarlijkse project van de Cultuurklas van het Montessori College Nijmegen draaide in 2012 om de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig*. Aansluitend bij de thematiek van de expositie hebben de leerlingen deelgenomen aan een multidisciplinair project waarin theater, beeldend vormen, taal en muziek centraal stonden. Tijdens de projectpresentatie op 8 juni werd ook de leerlingtentoonstelling geopend die tot half september in het museum te zien is geweest. Net als de objecten in *Goddelijk en Griezellig*, verbeeldde het werk van de leerlingen de verschillende symbolische betekenissen van de slang.

Tienerteksten

In het project Tienerteksten schreven veertien tweedeaars leerlingen van het Nijmeegse Montessori College korte tentoonstellingsteksten. Deze kunstbeschouwelijke teksten kregen een plaats naast de reguliere tekstborden in de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig*.

Nieuwe workshops

Aansluitend bij de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig* werd voor (school)groepen de creatieve workshop 'Slangensiersiers' aangeboden. Individuele bezoekers konden in de weekenden en schoolvakanties deelnemen aan de workshop *De Regenboogslang*. In beide workshops brachten de deelnemers een kort bezoek aan de tentoonstelling, waarna ze een offervoorwerp maakten voor de Haïtiaanse slangengod Dambala. Deze workshop is in totaal 38 keer geboekt, waarvan 32 keer door onderwijsgroepen. De ambachtsweken in de zomer stonden in het teken van Ghanese Kente-doeken. In de workshop 'Weef een verhaal' maakten kinderen na een bezoek aan de werkplaats van de wever zelf een weefkunstwerk van allerlei materialen.

MuseumJeugdUniversiteit

Voor het tweede jaar werd in het museum de MuseumJeugdUniversiteit georganiseerd. In een reeks van vier colleges maken kinderen van 8 – 12 jaar op een laagdrempelige wijze kennis met musea en museumcollecties. De colleges in het Afrika Museum stonden in het teken van 'de slang'. De MuseumJeugdUniversiteit vindt inmiddels al in 14 steden plaats waaronder Rotterdam, Leiden en Amsterdam.

Kinderboekenweek

Naar aanleiding van het thema van de Kinderboekenweek 'Hallo Wereld!' is bij leerkrachten van basisscholen in de omgeving van Nijmegen de voorstelling 'Afrikaanse verhalen' extra onder de aandacht gebracht. Veel scholen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid het thema van de Kinderboekenweek in een educatieve excursie naar het museum verder uit te werken. In totaal hebben in de maand oktober 2032 leerlingen uit het basisonderwijs het museum bezocht. Dit is een vermeerdering van 666 procent

ten opzichte van 2011, toen het museum in dezelfde maand 265 leerlingen uit het basisonderwijs ontving.

Afsluiting Kinderboekenweek

Op initiatief van CPNB en de VCN werd op 14 oktober de landelijke Kinderboekenweek afgesloten met een gezamenlijk evenement in het Afrika Museum, het Tropenmuseum en het Museum voor Volkenkunde. Het evenement werd geopend met een gezamenlijke flashmob in de drie musea. Aansluitend konden bezoekers in het Afrika Museum onder andere deelnemen aan schrijfworkshops en dichtworkshops. Verder was er een voorleesmarathon, maakte een sneldichter gedichten op verzoek van het publiek en traden theatermaker Frank Groothof en kinderboekenauteur Edward van de Vendel op. Het museum werd deze dag door 632 mensen bezocht.

GROEPSBEZOEK

In 2012 is het museum bezocht door 460 groepen die gezamenlijk 808 educatieve activiteiten hebben geboekt. Het betrof 192 schoolgroepen en 268 overige groepen (bedrijven, verenigingen/stichtingen en familiebijeenkomsten) In totaal kwamen er 17.557 bezoekers in groepsverband. Het aantal kinderen en jongeren dat met school het museum bezocht was 11.316. De gemiddelde school kwam met 59 personen naar het Afrika Museum. Bij de overige groepen was de gemiddelde groepsgrootte 17 personen.

Groepsbezoek 2012

basonderwijs	6.824
voortgezet onderwijs	4.492
totaal aantal scholieren in groepsverband	11.316
overige groepen	6.241
totaal aantal bezoekers in groepsverband	17.557

Activiteiten 2012

activiteit	groepen	scholen	totaal
		BO en VO	
workshops	132	358	490
rondleidingen	114	98	212
overig educatief bereik		106	106
zonder museumbegeleiding (films en speurtochten)			

CONTACTEN EN SAMENWERKING

De medewerker PR en communicatie nam in 2012 deel aan verschillende (inter)nationale bijeenkomsten: Op 28 maart: een Expertmeeting in Art-house LUX in Nijmegen over 'professioneel partnerschap' binnen de culturele sector in Nijmegen en omgeving.

Op 25 april werd een partneroverleg bijgewoond van de Erlebnismuseen in Naturgut Ophoven in Leverkusen. De Erlebnismuseen vormen een samenwerkingsverband van Duitse en Nederlandse musea langs de Rijn tussen Bonn en Nijmegen.

Op 2 juli vond een vervolgoverleg van de Erlebnismuseen plaats in het Deutsches Museum in Bonn.

Op 11 september werd deelgenomen aan de sectiedag PR/Marketing van de Nederlandse Museumvereniging in het Spoorwegmuseum in Utrecht. Thema van deze dag was 'de internationale toerist'.

Op 14 september werd namens het Afrika Museum 'acte de présence' gegeven op de 50+ Beurs in de beursstand van het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT/KAN).

Daarnaast vertegenwoordigt de PR-medewerker het museum in het Groesbeek Museumlandschap, een samenwerkingsverband van de drie musea in Groesbeek te weten Museumpark Orientalis, Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945 en het Afrika Museum.

Op 20 en 21 januari waren medewerkers van de publieksdienst op de Cultuur en Onderwijs Beurs (CEOB) in de Jaarbeurs in Utrecht waar zij het educatieve aanbod onder de aandacht brachten van docenten en cultuurcoördinatoren.

Van 7 t/m 13 mei was het Afrika Museum aanwezig op de Libelle Zomerweek. Medewerkers van de publieksdienst en receptie alsmede workshopbegeleiders presenteerden het museum aan de Libelle-lezeressen.

BEDRIJFSVOERING

FINANCIËN

Het jaar 2012 is afgesloten met een negatief resultaat van € 31.781. Aan het eind van het verslagjaar bedroeg de solvabiliteit van het Afrika Museum 0,28. De current ratio had op 31 december een hoogte van 0,56.

PERSONEEL

- Per 1 maart trad mw. T. Heijnen in dienst als oproepkracht bij de balie.
- Per 1 maart traden dhr. V. Mercurio en mw. O. Haagsman in dienst als suppoosten (oproepkrachten).
- Per 1 april traden mw. M. Jacobs en dhr. R. Kofi in dienst als oproepkracht bij de balie.

Bij de activiteitenbegeleiding traden drie oproepkrachten in dienst.

- Per 1 mei werden mw. A. van Herk en mw. M. Linneman aangenomen als workshopbegeleiders en per 1 juli kwam mw. I. Witjes in dienst als rondleider.
- Per 5 maart trad mw. I. Teering in dienst in de functie van baliemedewerkster.
- Per 1 juni trad dhr. C. Felten, technische dienst, uit dienst in het kader van een vervroegde pensionering.
- Per 1 december trad mw. M. Arns, baliemedewerkster, uit dienst.
- Per 1 december trad dhr. H. Winter, adjunct-directeur uit dienst. Tot 1 februari 2013 bleef hij op basis van een 0,2 contract verbonden aan het Afrika Museum.

BEZOEKCIJFERS

Het totaal aantal bezoekers in het verslagjaar bedroeg 66.438. Van dit aantal is ongeveer 60 procent kind-gerelateerd bezoek (scholen en gezinnen). Het percentage bezoekers met een Museumkaart bedroeg 27,8 procent. De gemiddelde toegangsprijs in dit verslagjaar was € 4,57. In vergelijking met het voorgaande jaar is dit een afname van ruim 10 procent. Hiermee is deze uitkomst vergelijkbaar met het niveau van het jaar 2010.

ACTIVA BALANS

per 31 december 2012 (na resultaatverdeling)

vaste activa	2012	2011
<i>immateriële vaste activa</i>	€ 0	€ 0
<i>materiële vaste activa</i>		
gebouwen en terreinen	€ 0	€ 0
inventaris en inrichting	€ 280.019	€ 223.397
inventaris inrichting nieuwbouw	€ 13.110	€ 18.354
veiligheidsinvesteringen	€ 140.267	€ 181.468
keerlus bij voorterrein	€ 119.786	€ 0
	€ 553.182	€ 423.219
<i>financiële vaste activa</i>		
Langlopende lening u/g	€ 273.814	€ 0
totaal vaste activa	€ 826.996	€ 423.219
vlottende activa	2012	2011
<i>voorraden</i>	€ 7.892	€ 9.881
<i>vorderingen</i>		
overige vorderingen	€ 270.767	€ 422.225
overlopende activa	€ 37.425	€ 43.972
totaal vorderingen	€ 308.192	€ 466.197
<i>effecten</i>	€ 0	€ 0
<i>liquide middelen</i>	€ 9.565	€ 330.291
totaal vlottende activa	€ 325.649	€ 806.369
totaal activa	€ 1.152.645	€ 1.229.588

PASSIVA BALANS

per 31 december 2012

eigen vermogen	2012	2011
<i>algemene reserve</i>		
stichtingskapitaal	€ 227	€ 227
algemene reserve	€ 6.913	€ 6.913
totaal algemene reserve	€ 7.140	€ 7.140
<i>bestemmingsreserves</i>		
groot onderhoud	€ 117.002	€ 117.002
boekenfonds	€ 0	€ 0
revitalisering buitenmuseum	€ 197.951	€ 207.975
	€ 314.953	€ 324.977
<i>bestemmingsfonds OCW</i>	€ 0	€ 21.757
totaal eigen vermogen	€ 322.093	€ 353.874
<i>aankoopfonds</i>	€ 14.105	€ 14.456
<i>voorzieningen (jubilea)</i>	€ 9.033	€ 7.544
<i>langlopende schulden</i>		
investeringssubsidie OCW	€ 137.633	€ 178.395
investeringssubsidie Gemeente	87.395	€ 0
	€ 225.028	€ 178.395
<i>kortlopende schulden</i>		
crediteuren	€ 83.886	€ 79.538
overlopende passiva	€ 52.243	€ 47.143
overige schulden	€ 184.124	€ 250.530
voortuitontvangen bedragen stichting afrika museum	€ 262.133	€ 298.108
	€ 582.386	€ 675.319
totaal vreemd vermogen	€ 807.414	€ 853.714
totaal passiva	€ 1.152.645	€ 1.229.588

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING

baten	boekjaar 2012	begroting 2012	boekjaar 2011
directe opbrengsten			
publieksinkomsten	€ 454.921	€ 528.750	€ 535.556
sponsorinkomsten	€ 750	€ 0	€ 6.500
overige inkomsten	€ 729	€ 0	€ 550
indirecte opbrengsten	€ 20.880	€ 25.000	€ 28.011
totale opbrengsten	€ 477.279	€ 553.750	€ 570.617
subsidie OCW CuNo			
onderdeel huren	€ 23.574	€ 0	€ 23.048
onderdeel exploitatiebijdrage	€ 1.730.828	€ 1.743.703	€ 1.759.159
subsidie provincie CuNo	€ 0	€ 0	€ 0
subsidie gemeente CuNo	€ 0	€ 0	€ 0
overige subsidies/bijdragen			
subsidies uit publieke middelen	€ 71.100	€ 0	€ 61.100
bijdragen uit private middelen	€ 117.211	€ 200.000	€ 65.948
bijdragen van VSB-fonds	€ 50.000	€ 0	€ 5.000
totale bijdragen	€ 1.992.713	€ 1.943.703	€ 1.914.255
totale baten	€ 2.469.992	€ 2.497.453	€ 2.484.872
lasten	boekjaar 2012	begroting 2012	boekjaar 2011
salarislasten	€ 1.180.158	€ 1.220.624	€ 1.330.299
afschrijvingen	€ 64.089	€ 50.817	€ 71.070
huur	€ 279.376	€ 280.481	€ 273.095
aankopen	€ 7.325	€ 15.000	€ 35.791
overige lasten	€ 972.192	€ 842.800	€ 764.394
totale lasten	€ 2.503.140	€ 2.409.722	€ 2.474.649
saldo uit gewone bedrijfsvoering	€ -33.148	€ 87.731	€ 10.223
saldo rentebaten	€ 1.016	€ 0	€ 6.672
saldo bijzondere baten/lasten	€ 0	€ 0	€ -73.055
mutatie aankoopfonds	€ 351	€ 0	€ -1.718
mutatie bestemmingsfonds Benin	€ 0	€ 0	€ 30.090
exploitatie resultaat (- = verlies)	€ -31.781	€ 87.731	€ -27.788

FORMATIE AFRIKA MUSEUM PER 31-12-2012

directie

mw drs I.E. Hübner *directeur*

bedrijfsvoering

drs H. Winter (0,2)

mw J. Melssen / mw C. Thielen

tuindienst

J.H. Benda / F. van Wetten / W. Peters

technische dienst

F. Verbiesen

huishoudelijke dienst

mw C.W.A. Wijers-Kaal / G.L.M. Wijers / mw N. Mahler

bewaking

B. Jamlean / R. de Rooij (*gedetacheerd*)

mw O. Haagsma (*oproep*) / T. Hübner (*oproep*)

V. Mercurio (*oproep*) / T. Verbiesen (*oproep*)

M. Verbiesen (*oproep*) / R. Hubers (*oproep*)

balie

mw N. van Harn / mw C. van Lamsweerde

mw I. Teering / mw B. Tijdkink / R. Kofi (*oproep*)

mw T. Heijnen (*oproep*) / mw M. Jacobs (*oproep*)

publieksdienst

mw drs M.J.E.A.W. Relouw *PR en Communicatie*

mw M. Pompe *MA educatie en publieksparticipatie*

mw P. Kooistra *evenementen*

mw D. Schinkel *groepsreserveringen*

E.G. Cissé *educatie, muziek en dans*

rondleidingen (oproepkrachten)

mw J. Chevannes / R. Kofi / mw drs C.H.H.M. Kommers

drs S. van der Goot / mw drs M. Kool

mw R. Stapelbroek / mw drs P. Timmermans

mw drs Y. Veenstra / mw I. Witjes

activiteitenbegeleiding (oproepkrachten)

mw A. Cappendijk / mw J. Chevannes

mw M. Eland / mw A. van Herk / mw M. Linneman

drs S. van der Goot

collectie

mw drs I.E. Hübner *hoofdconservator*

W. Welling *conservator hedendaagse Afrikaanse kunst*

mw drs M. Kool *collectiebeheer*

L.P.M. de Roeper *restaurator*

onderzoek en documentatie

prof dr W. van Damme

vrijwilligers

mw E. van Oudheusden *buitenwinkel*

mw H. Folkers *buitenwinkel*

mw K. Jansen *buitenwinkel*

mw M. Kalwij *buitenwinkel*

mw R. Krijnen *buitenwinkel*

mw M. Crone *buitenwinkel*

mw S. Meuwese *buitenwinkel*

mw M. Flaton *activiteitenbegeleiding*

mw drs Y. Veenstra *Vriendenkring*

mw J. Hein *publieksdienst*

raad van toezicht Afrika Museum

mw drs C. van Rappard-Boon *voorzitter*

drs C.M.J. Herwijn RA *penningmeester*

F. Wijnen CSSp. / prof dr H. J. M. Venbrux

C. Anyaeze CSSp. / mr J. Lamens

bestuur Stichting tot Steun aan het Afrika Museum

mw drs C. van Rappard-Boon *voorzitter*

drs C.M.J. Herwijn RA *penningmeester*

mw drs I.E. Hübner

vacature

Raad van Toezicht Stichting Afrika Museum

vergaderde vier keer in 2012. Bestuur Stichting

tot Steun aan het Afrika Museum vergaderde

twee keer in 2012.

ALGEMENE GEGEVENS

fotobijschriften

- voorzijde Edouard Duval Carrié, *Apotheosis Altar*, 2004. Collectie Afrika Museum, Berg en Dal (detail)
pag 1 *boven* Edouard Duval Carrié, *Apotheosis Altar*, 2004. Collectie Afrika Museum, Berg en Dal
onder Kinderfestival
pag 2 Irene Hübner, directeur
pag 4 Bas Kosters, *Transgender Genesis Party*, 2012. Bruikleen van de kunstenaar
pag 6 Charlie Djurritjina, *Basayalamirri*, verf op doek, 305 x 145 cm. Collectie AAMU — Museum voor hedendaagse aboriginal kunst, Utrecht
pag 8, 9 *boven* Impressie *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang*
pag 9 *onder* Jack in the box, openingsfestival *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang*
pag 10 De slang op de catwalk, onderdeel van de tentoonstelling *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang*
pag 11 Rariteitenkabinet in *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang*
pag 12 Kinderfestival, prijsuitreiking *Toon je talent*
pag 13 Keti koti festival
pag 14, 15 Impressie *Goddelijk en Griezellig – Het geheim van de slang*
pag 16 Prokkelactiviteiten
pag 19 *boven* Paul Gbortsyo, wever uit Ghana, tijdens zomerprogramma
onder Zomerworkshop ‘Weef een verhaal’
pag 22 Buitenmuseum in de sneeuw
pag 27 Prokkelactiviteiten

Afrika Museum

Postweg 6 / 6571 cs Berg en Dal
T 024 - 684 72 72 / info@afrikamuseum.nl
www.afrikamuseum.nl / F 024 - 684 19 22

openingstijden

maandag t/m vrijdag 10.00 - 17.00 uur
zaterdag, zon- en feestdagen 11.00 - 17.00 uur
van 1 november t/m 31 maart op maandagen gesloten
Nieuwjaarsdag gesloten

bereikbaarheid

Neem vanaf station Nijmegen buslijn 16 naar het Afrika Museum. De bus stopt voor de museumingang.

colofon

© Afrika Museum, Berg en Dal
fotografie
Ferry Herrebrugh
Afrika Museum
Loes Creemers
grafisch ontwerp
Atelier René Knip en Rens Martens
drukwerk
Thoben Offset Nijmegen